

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра теоретического и славянского языкознания

ГУСЕВА Ксения Сергеевна

**ЭРГОНИМЫ С ИНОЯЗЫЧНЫМ КОМПОНЕНТОМ В
ЯЗЫКОВОМ ПРОСТРАНСТВЕ БЕЛОРУССКОГО ГОРОДА**
Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат филологических наук,
доцент М.В. Савко

Минск, 2025

АННОТАЦИЯ

Структура и объём дипломной работы: работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованных источников и двух приложений. Общий объём составляет 72 страницы, 57 источников.

Ключевые слова: трофоним, эргонимикон, лингвистический ландшафт, нейминг.

Объект исследования: языковое пространство (эргонимикон) белорусского города.

Предмет исследования: трофонимы с иноязычным компонентом, их структурно-семантические и лингвокультурные особенности.

Цель исследования: выявление и систематизация структурно-семантических и лингвокультурных особенностей трофонимов с иноязычным компонентом, функционирующих в языковом пространстве белорусских городов.

Методы исследования: метод направленной (целевой) выборки, анализ словарных дефиниций, словообразовательный анализ, метод семантического дифференциала.

Полученные результаты и их новизна: в ходе исследования определено понятие *трофоним*, так как в научной литературе нет единого подхода к его трактовке; выявлены трофонимы с иноязычным компонентом в эргонимиконе белорусских городов; определен доминантный иностранный язык (английский), на основе которого формируются названия заведений общественного питания; выявлены номинативные модели (гибридные наименования (синтаксические, морфологические, графические), транслитерация, транскрибация, композитные гибридные наименования), а также установлено значимое различие моделей номинации в столице и на периферии; на основе анализа семантики определены основные функции трофонимов (преимущественно выполняют ассоциативно-понятийную функцию, имея чёткую семантику, обеспечивают представление о типе кухни, основных блюдах и направленности заведения) и их лингвокультурологические характеристики (по сравнению с Италией трофонимы с иноязычным компонентом в Беларуси в меньшей мере отражают чужой культурно-исторический пласт); с помощью метода семантического дифференциала установлено возможное влияние номинативной модели трофонимов с италоязычным компонентом на их оценку потенциальными посетителями.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы: обоснованность и достоверность сформулированных выводов и

рекомендаций обеспечиваются теоретической базой работы, объемом исследованного материала, адекватностью применяемой методологии.

Область возможного практического применения: результаты данной работы могут иметь практическую значимость для урбанологии, бренд-нейминга, маркетинга, культурологии, а также могут использоваться при преподавании лингвистических дисциплин (лексикология, психолингвистика) в ВУЗах.

АНАТАЦЫЯ

Структура і аб'ём дыпломнай працы: праца складаецца з ўвядзення, трох раздзелаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц і двух дададкаў. Агульны аб'ём складае 72 старонкі, 57 крыніц.

Ключавыя словы: трафонім, эрганімікон, лінгвістычны ландшафт, нэймінг.

Аб'ект даследавання: моўная прастора (эрганімікон) беларускага горада.

Прадмет даследавання: трафонімы з іншамоўным кампанентам, іх структурна-семантычныя і лінгвакультурныя асаблівасці.

Мэта даследавання: вылучэнне і сістэматызацыя структурна-семантычных і лінгвакультурных асаблівасцяў трафонімаў з іншамоўным кампанентам, што функцыянуюць у моўнай прасторы беларускага горада.

Метады даследавання: метады накіраванай (мэтавай) выбаркі, аналіз слоўнікавых дэфініцый, словаўтваральны аналіз, метады семантычнага дыферэнцыяла.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у ходзе даследавання вызначана паняцце *трафонім*, так як у навуковай літаратуры няма адзінага падыхода да яго трактоўцы; вылучаны трафонімы з іншамоўным кампанентам у эрганіміконе беларускіх гарадоў; вылучана дамінантная замежная мова (ангельская), на базе якой ствараюцца назвы ўстаноў грамадскага харчавання; вылучаны намінацыйныя мадэлі (гібрыдныя найменні (сінтаксічныя, марфалагічныя, графічныя), траслітэрацыя, транскрыбацыя, кампазіцыйныя гібрыдныя найменні), таксама вызначана значнае адрозненне паміж мадэлямі намінацый ў сталіцы і на перыферыі; на базе аналізу семантыкі вылучаны асноўныя функцыі трафонімаў (пераважна выконваюць асацыяцыйна-паняцыйную функцыю, маючы выразную семантыку, забяспечваюць уяўленне пра тып кухні, асноўных стравах і накіраванасці ўстановы) і іх лінгвакультуралагічныя характарыстыкі (у параўнанні з Італіяй трафонімы з іншамоўным кампанентам у Беларусі ў меншым памеры адлюстроўваюць чужы культурна-гістарычны пласт; з дапамогай метада семантычнага дыферэнцыяла вызначана магчымае ўплыў на намінацыйнай мадэлі трафонімаў з іншамоўным кампанентам на іх ацэнку патэнцыяльнымі наведвальнікамі).

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы: абгрунтаванасць і дакладнасць сфармуляваных вынікаў і рэкамендацый забяспечваюцца тэарэтычнай базай працы, аб'ёмам даследавання матэрыяла, адэкватнасцю прымянянай метадалогіі.

Вобласць магчымага практычнага прымянення: вынікі дадзенай працы могуць мець практычную значнасць для ўрбаналогіі, брэнд-нэймінга, маркетынга, культуралогіі, таксама могуць выкарыстоўвацца пры выкладанні лінгвістычных дысцыплін (лексікалогія, псіхалінгвістыка) у ВНУ.

ANNOTATION

Structure and scope of the diploma work: the work consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a list of sources used, and two appendices. The total scope is 72 pages, with 57 sources.

Keywords: troponym, ergonemicon, linguistic landscape, naming.

The object of the research: the linguistic space (ergonemicon) of a Belarusian city.

The subject of the research: troponyms with foreign language components, their structural-semantic and linguistic-cultural features.

The purpose of the research: identification and systematisation of structural-semantic and linguistic-cultural features of troponyms with foreign language components functioning in the linguistic space of Belarusian cities.

Methods of research: targeted (purposeful) sampling method, analysis of dictionary definitions, word formation analysis, semantic differential method.

The results of the work and their novelty: during the study, the concept of a troponym was defined, as there is no single approach to its interpretation in scientific literature; troponyms with a foreign language component were identified in the ergonemicon of Belarusian cities; the dominant foreign language (English) was determined, on the basis of which the names of public catering establishments are formed; nominal models were identified (hybrid names (syntactic, morphological, graphic), transliteration, transcription, composite hybrid names), as well as a significant difference in naming models in the capital and in the periphery; based on semantic analysis, the main functions of troponyms have been determined (they mainly perform an associative-conceptual function, have clear semantics, and provide an idea of the type of cuisine, main dishes, and focus of the establishment) and their linguistic and cultural characteristics (compared to Italy, troponyms with a foreign language component in Belarus reflect the foreign cultural and historical layer to a lesser extent); using the semantic differential method, the possible influence of the nominative model of troponyms with an Italian component on their evaluation by potential visitors has been established.

Authenticity of the materials and results of the diploma work: the validity and accuracy of the formulated conclusions and recommendations are ensured by the theoretical basis of the work, the scope of the researched material, and the adequacy of the applied methodology.

Recommendations on the usage: the results of this work may be practical significance for urban studies, brand naming, marketing, and cultural studies, and

may also be used in teaching linguistic disciplines (lexicology, psycholinguistics) at universities.

